
De synode sprak met grote dankbaarheid over het zegenrijke werk dat door het christelijk onderwijs werd verricht alsmede door hen die vanuit het geloof in Jezus Christus hun arbeid op het openbaar onderwijs verrichtten. Over het godsdienstonderwijs merkte zij op:

Het dient de Kerk met grote dankbaarheid te vervullen, dat thans, mede door het werk van de Raad van Kerk en School, aan 120.000 kinderen van de openbare lagere scholen wekelijks godsdienstonderwijs door en vanwege de Kerk wordt gegeven. Het moet de Kerk met bezorgdheid vervullen, dat vele duizenden kinderen van ons volk daarvan nog verstoken zijn. Daarom wekt de Synode de kerkeraden der gemeenten, waar dit godsdienstonderwijs op de openbare scholen nog niet gegeven wordt, op, in deze hun apostolaire opdracht te verstaan en daarnaar te handelen. De Synode ziet het op dit moment als de eerste taak der Kerk, in verband met haar opdracht om mede te werken aan de kerstening van het onderwijs, het godsdienstonderwijs te bevorderen, en waar nodig uit te breiden.

De synode aanvaardde met 38 tegen 10 stemmen de eerste conclusie, te weten dat de Synode de Raad voor de zaken van Kerk en School opdroeg voort te gaan in de door de synode gevolgde en door de Kerkorde gewezen richting. Dat gold ook de tweede conclusie namelijk de goedkeuring aan het door de Raad gegeven advies om niet mee te werken aan de oprichting van een christelijk nationale school te Hardegarijp. Voorts sprak de synode met algemene stemmen de wenselijkheid uit van een Ronde Tafel Conferentie met de verschillende instanties die bemoeienis met schoolzaken hebben. Wel plaatste zij kanttekeningen bij enige door de kerkeraad gebruikte argumenten zoals de beschuldiging dat degenen die de christelijke school wilden stichten naar macht zouden streven. Ook nu volgden er uiteraard veel reacties.³² Voor voorstanders van christelijk onderwijs was het onbevredigend dat de synode wel kritiek had op een aantal argumenten in de verklaring van de kerkeraad van Hardegarijp, maar deze toch goedkeurde. Van Itterzon noemde dit advies van de kerkeraad 'verbijsterend' en daarmee ook de goedkeuring daarvan.³³ Het twee sporenbeleid bleef moeilijk liggen.

Hoe is het nu afgelopen met de schoolstichting in Hardegarijp? Eerder vermeldde we dat tegen het besluit van de gemeenteraad op 15 mei 1951 om medewerking te verlenen beroep was aangetekend bij Gedeputeerde Staten. Deze verwierpen het besluit, waarna tegen dit besluit beroep werd aangetekend bij de Kroon. Deze verklaarde dit beroep in januari 1953 ongegrond. De realisering van de school was nu eindelijk mogelijk. Zo kon op 1 september

³² Zie bijvoorbeeld het overzicht in *De Rotterdammer* van 19 april 1952 en Van Hulst, *De hedendaagse problematiek*, 46. Deze laatste merkt daarbij op: 'De literatuur rond de kwestie Hardegarijp is uitgegroeid tot een schier onoverzichtelijke hoeveelheid.'

³³ G.P. van Itterzon, *De synode sprak. De schoolsituatie nu*, Delft 1952, 19.